

Oznaka poročila: ARRS_ZV_RPROJ_ZP_2008/27

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	Z6-9479
Naslov projekta	Operno občinstvo na Slovenskem: Antropološka raziskava kulturnega kapitala nacije
Vodja projekta	21518 Vlado Kotnik
Tip projekta	Zt Podoktorski projekt - temeljni
Obseg raziskovalnih ur	3.400
Cenovni razred	B
Trajanje projekta	01.2007 - 12.2008
Nosilna raziskovalna organizacija	1510 Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Koper Università del Litorale Centro di ricerche scientifiche di Capodistria
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	
Družbeno-ekonomski cilj	11 Neusmerjene raziskave (temeljne)

2. Sofinancerji¹

1.	Naziv	
	Naslov	
2.	Naziv	
	Naslov	
3.	Naziv	
	Naslov	

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

3. Poročilo o realizaciji programa raziskovalnega projekta²

V drugem letu izvajanja postdoktorskega projekta je bil primarni cilj predvsem fokusiran na izvajanje antropološkega terenskega dela ter kombinirano izvajanje klasične anketne in etnografske preiskave za pridobitev informacij, kako informatorji iz vrst operne publike zamišljajo svoj lasten operni angažma v repertoarnih strategijah slovenskih opernih hiš, ter v okviru najav in medijsko eksponiranih opernih dogodkov. V okviru Društva ljubiteljev baletne in operne umetnosti iz Ljubljane, Društva Richard Wagner, Festivala Ljubljana in posameznikov, ki so konzumenti operne umetnosti v obeh slovenskih opernih hišah je bil izveden vsebinsko obsežen

anketni vprašalnik, ki je zajel vzorec nekaj več kot 200 anketirancev. Poleg tega je bila spomladi 2008 narejena kvalitativna in kvantitativna analiza repertoarjev ljubljanske in mariborske Opere v razponu arhivskega materiala od konca 19. stoletja od začetka 21. stoletja, na podlagi katere trenutno nastaja obsežen članek.

Doslej je za družbeni fenomen slovenske operne publike veljalo, da je najpogosteje ovit v monolitno fantazmatsko recepcijo, ki si ne le v vsakdanjem, ampak tudi v strokovnem diskurzu deli enako brezoblično, nedefinirajočo podobo in neujemljivo usodo, o kateri bi tako rekoč vsakdo znal povedati kaj »tipičnega« (kot denimo ocena, da je slovensko operno občinstvo izrazito konzervativno, pa tudi verdijevsko in pučinijevsko orientirano). Dosedanjim poskusom določitve količine in narave »slovenske operne publike« navkljub ta ostaja tako za strokovne kakor zunajstrokovne percepcije enigma, tako rekoč fantom *par excellence* v smislu, da je kvalitativno docela neraziskano polje slovenskega opernega imaginarija, čeravno mu vsi po vrsti (strokovnjaki, kritiki, umetniki, upravljalci opernih hiš ...) pripisujejo ključno mesto, ki ga direktorje opernih hiš osmišljajo – kajpak v skladu s svojo »marketinško« vlogo, ki jim jo nenazadnje deloma nalaga tudi politični diskurz – edinole preko standardnega anketnega zajetja »obiskovalske abonentske realnosti« tipa »vprašalnik za abonente« ljubljanske ali mariborske Opere. V Sloveniji je težko najti eno samo recepcijo, ki bi problematizacijo operne publike iskala v podlagah konkretnih ideacij o publiku in ne zgolj v fiktivnih nacionalno okarakteriziranih psihologizmih, ki najdevajo oprimke v golih statističnih kalkulacijah beleženja prodanih vstopnic, abonmajih ipd., ki jih izračunavajo vodstva opernih hiš. Toda ti pristopi zabredejo v težave že pri poskusu določitve t.i. narave »slovenske operne publike« (determinirana z epiteta »majhna«, »omejena«, »konzervativna«, »nenaklonjena sodobnemu repertoarju, režijam in postavitvam«, fiksirana na »mitsko in pravljico uprizoritev«).

V Sloveniji se spraševanje o t.i. »pravi operni publiku« nenehno prelamlja na razliki med poznavalsko in nepoznavalsko publiko, katere središčna diverzifikacija naj bi potekala ravno po osi strukturacije recipientske nocije o obiskovanju opernih predstav zaradi opernih del ali zaradi fantazmagorično sprejetih reproducentov (znanih umetnikov, pevcev, dirigentov). Pričujoča antropološka preiskava, utemeljena na zgodovinski in etnografski perspektivi, je pokazala, da gre pri tej ujetosti za stalno perpetuiranje odnosa med publiko in njeno ideacijo, ki jo posedujejo postavljalci repertoarja. Če je repertoar kanonski, je malo načinov, kako se publika lahko prepozna kot poznavalska (poznavanje imen solistov je skoraj edini ali vsaj eden izmed redkih načinov). Po drugi strani pa kanonski repertoar reproducira specifično omejeno »poznavalsko« občinstvo, katerega recipientske kompetence temeljijo prav na tem, da mu je repertoar že znan.

Ob teh idejah pa se običajno nikoli ne postavi tudi vprašanje o družbenozgodovinski pogojenosti obstoja takih predstav o operni publiku. Vse te ideje zanemarjajo dejstvo, da je operna publika kompleksen družbenozgodovinski konstruiran imaginarij, odvisen ne le od umetnostnih kriterijev in estetskih norm, pač pa zlasti od širših družbenih vpetosti, ekonomske ter politične lokalne, regionalne in nacionalne zgodovine.

Naša raziskava je zato vpeljala hipotezo, da je operna publika vselej že imaginirana konstrukcija repertoarja, nivoja kulture določene operne sredine in njene družbene vrednosti in veljave. Diskurzna in statistična analiza repertoarja ljubljanske in mariborske opere v navezavi na etnografijo, ki smo jo pridobili s terenskim delom na vzorcu slovenske operne publike, je nazorno pokazala, da je repertoar obeh slovenskih opere v resnici poveden primer prikaza ideacije operne publike in procesov njenega zamišljanja v ozkih krogih kulturnega uradništva in opernih administratorjev, saj kake druge preiskave doslej še ni bilo na tem področju pri nas. To pomeni, da repertoar bolj odraža institucionalizirano kodo internalizirane operne publike, nikakor pa ne kake njene realnostne karakteristike, saj je v slovenskih operah repertoar publiku imponiran oziroma vsiljen, pri čemer občinstvo nima nobene možnosti, da bi izrazilo svoje mnenje ali se aktivno vključilo v sestavljanje umetniškega programa. Vse to govori, da operna publika ni nekaj samoumevnega, temveč kontinuiran in intencionalen proces specifičnih diskurzivnih in drugih praks, ki jih praviloma oblastno imponirajo načrtovalci programov v opernih hišah; tudi ni nekaj homogenega, ampak izrazito heterogeno polje specifičnega družbenega udejstvovanja.

Da je temu tako, nakazujejo rezultati preiskave, ki je preverjala pri respondentih okus in preference, kar zadeva izbor priljubljenih opernih skladateljev. Pri enem od vprašanj so anketirani imeli za nalogo, da razvrstijo izbrane skladatelje (Claudio Monteverdi, Georg Friedrich Händel, Christoph Willibald von Gluck, Wolfgang Amadeus Mozart, Gioacchino Rossini, Georges Bizet, Giuseppe Verdi, Richard Wagner, Giacomo Puccini, Igor

Stravinski) v lestvici od 1 do 10, pri čemer 1 pomeni, da jim je skladatelj najbolj všeč, 10 pa najmanj pogosta njihova izbira. Pri izboru omenjenih desetih ustvarjalcev, ki so bili kronološko razvrščeni, lahko rečemo, da imamo opravka s t.i. »velikim vozom« opernih skladateljev, ki zastopajo vrhunce oziroma ključne markerje zgodovine opere kot žanra od začetka 17. do prve polovice 20. stoletja. Rezultati seveda niso bili presenetljivi in so povsem ustrezali podobi repertoarne strukture in programske strategiji obeh slovenskih opernih hiš. Verdi je z naskokom zasedel prvo mesto po priljubljenosti, sledi pa mu Puccini, Wagner se presenetljivo uvrsti na sredino lestvice, zadnja mesta pa pričakovano pripadajo predromantičnim skladateljem Glucku, Monteverdiju in Händlu. Naša anketna preiskava je pokazala, da individualne izbire ob spremljanju njihovih pogostosti vedarle dobijo tudi bolj kolektivne manifestacije, ki se izkažejo za bolj prevladujoče od nekaterih drugih. Tako smo lahko pri redkih respondentih, ki so denimo na lestvici Wagnerja, Stravinskega ali celo Händla uvrstili na prvo ali drugo mesto, hkrati beležili, da so Verdija uvrstili povsem netipično na zadnje mesto, kar lahko interpretiramo kot izkaz nekakšne »wagnerjanske« drže, lahko pa tovrstno netipičnost pri nekaterih respondentih razumemo tudi kot kritiko in odpor zoper prevladujočo repertoarno hegemonijo, ki na trgu operne ponudbe v Sloveniji zaradi nikoli povsem pojasnenih tržnih ali drugih kalkulacij privilegira zgolj nekaj skladateljskih imen, ki so kar naprej v obtoku, medtem ko nekateri drugi nikoli ne pridejo na spored.

Ta ugotovitev se seveda vklaplja v širši genealoški razmislek o temeljnem *modus* slovenskega kulturnega prostora, ki bi mu rekli provincialna formacija, zaradi česar se je znameniti direktor ljubljanske Opere v 20. in 30. letih 20. stoletja Mirko Polič, ki je tedaj revolucioniral slovenski operni repertoar, lahko samo čudil nad opažanjem, da celo Italijani zlahka sprejemajo Wagnerja, medtem ko slovenski publiki ostaja ta docela tuj in nedostopen. Pri ustroju operne province kot specifične *Lebensform*, ki globoko prežema politično, kulturno in družbeno življenje nekega prostora, imamo torej dejansko opraviti s tipom trajne, transgeneracijske socialne organizacije. Primerjava repertoarja ljubljanske Opere z dunajsko ali beneško – če vzamemo Dunaj in Benetke za najbližji metropolni točki, pod vplivom katerih se je slovenski prostor stoletja oblikoval, a tudi provincializiral – bi bržčas potrdila, da se provinca in metropola kot posebna tipa socialne organizacije bistveno razlikujeta prav v mehaniki produkcije družbenega smisla in pomena. Konkretnije, razlikujeta se po tem, kako razpirata fenomen »repertoarnega habitusa« in »kulture«. Pri standardnem repertoarju provincialnega značaja, kakršen se nam je izrisal v naši statistični in etnografski analizi, gre torej za kompleksno družbeno transformacijo mentalnih paradigmov skozi lokalno optiko, to je skozi oči samonanašajočega se obskurnega imaginarija. Strukturni mehanizmi delovanja provincialne mehanike produkcije družbenega smisla in pomena so namreč v naši študiji primera opernih repertoarjev dokaj dobro razvidni. Naj jih na tem mestu v namen poročila naštejemo samo na kratko: jasno izrisana hegemonija (prevlada enega skladatelja),

repeticija (reprodukcija znanega, reciklaža), travmatična dinamika repertoarja (nenehno vračanje na ista dela, kakor da bi šlo za simptom), fiktiven odnos do publike (o naravi ali značaju publike se zgolj domneva na ravni lebdečih govoric in mnenj, na podlagi katerih se potem kreira repertoar, ne na podlagi njenega sistematičnega spremljanja).

Prav tako naša etnografija in anketa izpodbijata predstavo o slovenski operni publikii kakor nekakšni z nacionalnim teritorijem zamejeni statični skupnosti, ki glasbena izkustva, lirične preference in kulturne itinerarije črpa zgolj iz rezervoarja nacionalne kulturne dediščine in ponudbe. Prav nasprotno, naša etnografija, deloma pa tudi anketa, sta pokazali, da je slovenska operna publika zelo diferencirana, kar zadeva kulturne migracije. V naši anketi, v kateri so bili pritegnjeni 204 respondenti, so anketirani imeli za nalogo, da ocenijo svoje obiskovanje izbranih opernih gledališč: ljubljansko Opero, mariborsko Opero, zagrebško Opero, reško Opero, celovško Opero, graško Opero, tržaško opero *Teatro Verdi di Trieste*, beneško opero *Teatro La Fenice* in Dunajsko državno opero. Če podam rezultate v splošni deskriptivni maniri in ne v kvantificirani obliki, potem v največjem deležu redne frekventacije pri naših respondents izstopajo ljubljanska, mariborska in graška opera. Sledi jim celovško gledališče kot tisto, ki ga respondenti obiščejo relativno pogosto. Redkeje obiščejo dunajsko in zagrebško opero, medtem ko najbolj negativno bilanco frekventiranosti pri naših respondents beležijo beneška, reška in tržaška opera. Težko je odgovoriti na vprašanje, na podlagi česa so se respondenti odločali, predvidevamo pa, da je ta rezultat lahko na eni strani povezan s samo strukturo vzorca operne populacije, ki je bila pritegnjena v raziskavo, po drugi pa morebiti nakazuje na določeno hierarhizacijo, v kateri avstrijski operni hrami zaradi zgodovinskega konteksta, saj je slovensko ozemlje nekaj stoletij bilo del habsburškega cesarstva, pri respondents pritegnejo več pozornosti kakor denimo italijanski. Toda zlati pri tržaški operi gre bržčas odgovor za nizko frekventiranost slovenskega občinstva in to v gledališču, ki je geografsko najbližje slovenskemu teritoriju iskati tudi v navezavi na politično-zgodovinski kontekst "izgube" Trsta kot "slovenskega mesta", odnosa italijanske države do slovenske manjšine v Italiji in nikakor samoumevnega položaja slovenskega jezika na območjih dvojezičnosti v Trstu in njegovi okolici. Pri tej gornji eksplikaciji pa je seveda tudi nujno treba upoštevati realno danost in vpliv nacionalnega konteksta, saj je povprečen respondent orientiran predvsem na domača dva operna hrama. Takoimenovani povprečen respondent najpogosteje obišče ljubljansko in mariborsko Opero, zelo redko celovško, graško, dunajsko, zagrebško, tržaško in reško, zelo izjemoma ali nikoli pa beneško Opero. Naša empirična raziskava torej potrjuje nedvomnost transnacionalnih migracij slovenske operne publike.

4. Ocena stopnje realizacije zastavljenih raziskovalnih ciljev³

Postdoktorski projekt »Operno občinstvo na Slovenskem« se je v drugem letu fokusiral zlasti na izvajanje terenskega antropološkega dela, ki je potekalo diskontinuirano in to v dveh oblikah, v obliki *opazovanja z udeležbo* (obiskovanje predstav v ljubljanski in

mariborski Operi ter sosednjih opernih hišah v okviru Društva ljubiteljev baletne in operne umetnosti, Društva Richard Wagner in Kluba ljubljanske Opere) in v obliki anketnega vprašalnika. Pri prvem načinu zbiranja podatkov je bilo v letu 2008 opravljenih približno 39 dni terenskega dela na izbranih lokacijah (glavnina z obiskovanjem opernih predstav in druženjem s publiko v ljubljanski in mariborski Operi, Cankarjevem domu ali v okviru Ljubljanskega poletnega festivala, nekaj pa tudi v bližnjih sosednjih opernih hišah na Reki, v Zagrebu, Trstu, Celovcu in Gradcu). Če je izvajanje antropološkega terenskega dela potekalo nemoteno, je nekoliko več težav bilo z izvedbo anketnega vprašalnika, saj vodstvi obeh slovenskih opernih hiš in vodstvo Poletnega festivala Ljubljana ni dalo dovoljenja za razdelitev vprašalnikov med obiskovalci pred, med ali po predstavah, zaradi česar se je manever izvedbe ankete znatno zmanjšal in se je zato vzorec anketirancev ravnal po metodi "snežene kepe". Zaradi tega se je prvotni načrt, da se izvede anketa na vzorcu 400 anketirancev, znatno zmanjšal: v anketno preiskavo nam je uspelo pritegniti 204 respondente. Ker gre za vrsto populacije, katere preiskovanje je vezano na priložnostno oz. ritualno udejstvovanje v kulturnih ustanovah, ki je seveda tako prostorsko kakor časovno zelo omejeno, bi bila večja podpora ustanov nujna za pridobitev večjega, vendar neodvisno angažiranega kroga obiskovalcev opere. Tako se je anketno preiskovanje izvajalo po različnih kanalih s pomočjo že omenjenih opernih društev in naključnih opernih obiskovalcev, ki so bili pripravljene anketo izpolniti in jo naknadno anonimno posredovati po klasični pošti.

Delo na projektu je obsegalo interpretacijo arhivskega (kvantitativna in kvalitativna analiza repertoarjev ljubljanske in mariborske Opere) in terensko delo (obiskovanje predstav, izvedba intervjujev z informatorji in izvedba ankete), na podlagi česar smo dobili prve delne izsledke v obliki začasne antropološke refleksije, katere različni vsebinski vidiki, elementi in poudarki bodo poleg načrtovanih člankov predstavljeni tudi v dveh monografskih publikacijah, ki sta že v pripravi:

Znanstveni monografiji v pripravi (na podlagi rezultatov projekta za izdajo v tujini):

- "Opera, Power and Ideology: Anthropological Study of a National Art in Slovenia" (obseg: okrog 150 strani): tekst se trenutno nahaja v lekturi;
- "Opera as Anthropology: Anthropologists in Lyrical and Cultural Settings" (obseg: okrog 190 strani): tekst trenutno v pripravi.

5. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta⁴

Pri postdoktorskem projektu ni prišlo do bistvenih odstopanj, sprememb ali korekcij raziskovalnih ciljev.

6. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁵

Znanstveni rezultat		
1.	Naslov	<i>SLO</i> Opera and the Anthropologist: An Odd Couple?
		<i>ANG</i> Opera and the Anthropologist: An Odd Couple?
Opis	<i>SLO</i>	Članek uvaja v teoretsko, epistemološko in metodološko debato o razmerju med opero in antropologiji, pri čemer izhaja iz zgodovinske predpostavke, ki signalizira, da je še do nedavna opera veljala za precej nov in tudi "eksotičen" topos za antropologe na eni strani, na drugi pa je tudi antropološko preučevanje tega specifičnega liričnega fenomena bilo tretirano kot nekaj nenavadnega. Članek zato razkriva razloge za antropologijo opere in predstavi delo antropologov, katerih personalna in profesionalna afiniteta do opere sta jasno eksplicirani v njihovih akademskih in biografskih dosežkih.
		The discussion starts with a mere statement of fact which also denotes the relationship between opera and anthropology: on one hand opera is a quite

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta

			new and "exotic" topic for anthropologists, on the other anthropology is still perceived as a very strange and unusual approach to opera. The author establishes many reasons and endeavors which suggest that opera and anthropology no longer need to be alien to each other. The article thus introduces the work of anthropologists whose personal and professional affinity for opera has been explicated in their academic and biographical account.
	Objavljeno v		Etnoantropološki problemi, 2008, vol. 3, no. 1, str. 39-70. [COBISS.SI-ID 1488851]. Beograd: Oddelek za etnologijo in antropologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Beogradu.
	Tipologija		1.01 Izvirni znanstveni članek
	COBISS.SI-ID		1488851
2.	Naslov	SLO	
		ANG	
	Opis	SLO	
		ANG	
	Objavljeno v		
	Tipologija		
	COBISS.SI-ID		
3.	Naslov	SLO	
		ANG	
	Opis	SLO	
		ANG	
	Objavljeno v		
	Tipologija		
	COBISS.SI-ID		
4.	Naslov	SLO	
		ANG	
	Opis	SLO	
		ANG	
	Objavljeno v		
	Tipologija		
	COBISS.SI-ID		
5.	Naslov	SLO	
		ANG	
	Opis	SLO	
		ANG	
	Objavljeno v		
	Tipologija		
	COBISS.SI-ID		

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomsko relevantni rezultati projektne skupine⁶

	Družbeno-ekonomsko relevantni rezultat		
1.	Naslov	SLO	Anthropologist in the opera: Professional engagements and private inclinations in musical life
		ANG	Anthropologist in the opera: Professional engagements and private inclinations in musical life
			Prispevek se ukvarja s preučevanjem razmerja med svetom opere in svetom antropologije, pri čemer izhajamo s predpostavke, da je opera lahko pertinenten predmet antropološkega preučevanja, pa tudi etnografskega

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta

Opis	SLO	dela. Tako besedilo osvetli nekatere teoretske, epistemološke in konceptualne orientacije, na podlagi katerih antropologi lahko raziskujejo in doživijo kulturo opernih svetov. Kot študija primera članek razkriva delovanje in socialno organizacijo slovenskega opernega habitusa, s poudarkom na dveh centralnih nacionalnih prizoriščih, to sta Ljubljanska in Mariborska Opera.
	ANG	The paper contemplates the relationship between opera and anthropology. Focus is on opera as a pertinent object of anthropological investigation. It will highlight some theoretical, epistemological and conceptual orientations by which anthropologists can explore and experience operatic worlds. As a field site, the Slovenian opera habitus (the Ljubljana and Maribor Opera Houses) will be particularly emphasized.
Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci	
Objavljeno v	V: MESARIČ, Andreja (ur.), REPIČ, Jaka (ur.), BARTULOVIC, Alenka (ur.). Experiencing diversity and mutuality, Book of abstracts. Ljubljana: Faculty of Arts, Department of Ethnology and Cultural Anthropology, 2008, str. 200-201. [COBISS.SI-ID 1582547]	
Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci	
COBISS.SI-ID	1582547	
2. Naslov	SLO	Opera kot skupna evropska kulturna identiteta
	ANG	Opera as common european cultural identity
Opis	SLO	Namen predstavitve je pokazati, kako so različne slovanske operne tradicije prispevale k ideji slovanstva. Po narodnobudiljskem gibanju marčne revolucije, ki ga poznamo tudi pod imenom »pomlad narodov« iz leta 1848, je vprašanje slovanske opere prvič dobilo odsev v procesu oblikovanja tedanjih političnih realnosti in družbenih ter ideoloških misij novo prebujenih narodov. Slovenski primer pa izdatno odkriva, kako se je delovanje teh principov pomembno okrepilo tudi po letu 1918 in močno napolnilo z novo izumljeno kolektivno »slovansko dušo«.
	ANG	The aim of the presentation is to show how different Slavic operatic traditions contributed to the idea of Slavicness. After the national-waking movements of the March revolution, known as the »spring of the nations« in 1848, the question of Slavic opera was for the first time pushed in the political realities and social or ideological missions of the newly waked Slavic nations. Additionally, the Slovenian case study will reveal how these principles were after 1918 significantly re-corroborated and soaked with the newly invented collective "Slavic spirit".
Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci	
Objavljeno v	V: META humanistika "Pre-misliti Evropo : konstrukcije novega", Koper 30. junij-12. julij 2008. Koper: Univerza na Primorskem, 5. jul. 2008. [COBISS.SI-ID 1498067]	
Tipologija	3.15 Prispevek na konferenci brez natisa	
COBISS.SI-ID	1498067	
3. Naslov	SLO	Lévi-Strauss and the Opera
	ANG	Lévi-Strauss and the Opera
Opis	SLO	Prispevek je posvečen znamenitemu francoskemu antropologu 20. stoletja Cladeu Lévi-Straussu in njegovemu strukturalnemu antropološkemu branju opere kot metaforične "kompozicije" nekakšne antropološke velike opere, ki jo je avtor materializiral v svoji obsežni študiji Mitologike, sestoječe iz 4. zvezkov, kar spominja na Wagnerjevo tetralogijo Prstan, ki prav tako sestoji iz štirih posameznih oper. Diskusija o Lévi-Straussovem odnosu do opere in mita se razširja na način, da pritegne v uvid širši zgodovinski kontekst razmerja med opero in mitologijo kot dveh simbolnih sistemov evropske kulture.
	ANG	This paper is dedicated to Claude Lévi-Strauss and his structural reading of opera as metaphorical 'composing' of an anthropological grand opera, materialized in the four-volume study of Mythologiques, which refers to Wagner's tetralogy of The Ring. However, the paper extends the discussion on Lévi-Strauss to a broader historical picture of the relationship between opera and mythology as two symbolic systems of European culture.

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta

	Šifra	B.03	Referat na mednarodni znanstveni konferenci
	Objavljeno v	v: Znanstvena konferenca Strukturalna antropologija danas: U čast Kloda Levi-Strosa, Beograd 28. – 29. november 2008. Beograd: Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu, 29. november 2008	
	Tipologija	1.12	Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci
	COBISS.SI-ID	1498067	
4.	Naslov	SLO	
		ANG	
	Opis	SLO	
		ANG	
	Šifra		
	Objavljeno v		
	Tipologija		
	COBISS.SI-ID		
5.	Naslov	SLO	
		ANG	
	Opis	SLO	
		ANG	
	Šifra		
	Objavljeno v		
	Tipologija		
	COBISS.SI-ID		

8. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁷

8.1. Pomen za razvoj znanosti⁸

SLO

Rezultati projekta, ki seveda v pričujočem poročilu ne morejo biti predstavljeni v vsej njihovi povezanosti in določenosti, vsekakor pa predstavljajo pomemben konceptualni in analitični preboj od dosedanjih, po večini fantazmagoričnih in fiktivnih obravnav opernega fenomena in njegovega občinstva k bolj reflektivni konceptualizaciji. S tem, ko je projekt osrednjo problemsko ost zastavil na način pregleda razmerja med normiranimi zgodovinskimi konteksti, kamor seveda spada tudi dolgoletna kodifikacija slovenskih opernih repertoarjev v preteklosti in njihova oblastna impozicija, in aktualnimi procesi rekrutiranja in frekventiranja operne publike, kar smo zasledovali z uporabo etnografske metode in statističnega anketnega preiskovanja, torej razmerja med arhivom in terenskim delom, je raziskava znatno razširila disciplinarni repertoar ved, kakor so denimo antropologija, kulturologija in muzikologija. Pri tem pa seveda upamo, da bodo izsledki raziskave, ki bodo v prihodnjih letih postopoma na voljo v publicirani obliki, pomembno doprinesli k nadaljnjim študijam, ki se bodo v Sloveniji lotevale evalvacije opernih ali podobnih kulturnih programov in dobrin ter konstrukcije odjemalske skupnosti kulturnih produktov. Ker pa rezultati raziskave nakazujejo na precejšen migrativen značaj ne le slovenske operne publike, pač pa uporabnikov kulturnega turizma tudi drugod, menimo, da bodo izsledki te raziskave lahko koristni ne le za slovenski okvir, pač pa tudi širše, predvsem pa so lahko osnova za vzpostavitev novih oblik sodelovanja v bodoče v okviru multikulturnega dialoga in transnacionalne izmenjave.

ANG

The results of the research which cannot be in details and in all complexity presented in this report but anyway present an important conceptual and analytical break-through and shift from the past fantasmagorical views on opera phenomenon and its audiences in Slovenia to more reflexive approach. The analysis of the relationship between standardised historical contexts and current processes of opera audiences' recruitments and frequencies in Slovenia, so, the relation between archives and fieldwork, is an original approach to opera audience's studies in the Slovenian tradition of cultural studies as well as in the anthropological and musicological science. Thus this project widens the classical repertoire of topics in these disciplines. Due to the fact that the research examines in details some previous Slovenian evaluations and works

on opera audiences and performs a precise longitudinal analysis of repertoires and programs of both Slovenian opera houses, the results of this analysis should be crucial for understanding the repertoires as very concrete producers of imagined consuming community, but also as material transmitters of specific cultural goods. Our anthropological research provides fresh knowledge that sheds new light on opera audiences' practices. However, since the research is significantly connected with migrational aspects of the Slovenian opera audiences too, the results are useful not only for the Slovenian opera houses but abroad as well.

8.2. Pomen za razvoj Slovenije⁹

SLO

Rezultati projekta, ki bodo ustrezno javno predstavljeni, bi morali nujno biti v podporo za oblikovanje identitetne politike v Sloveniji zlasti na področju kulturnega razvoja in turizma, pri tem mislimo zlasti na področje kulturne politike, ki se mora v bodoče še bolj diferencirati, predvsem pa upoštevati uspešne modele in dobre prakse iz tujine. Prav tako bi morali biti spoznanja iz projekta poučno gradivo za slovenske kulturne menedžerje, umetniške vodje, snovalce opernih repertoarjev ter druge načrtovalce ponudb in dobrin slovenskih kulturnih institucij, saj izsledki, ki izhajajo iz naše antropološke sopostavitve preteklih in sedanjih perspektiv in razmer, gredo v smeri vpliva na razvoj in ozaveščanje družbeno-ekonomskega vidika produciranja operne umetnosti v Sloveniji. Tako je raziskava lahko tudi v pomoč pri razvijanju t.i. art menedžmenta oz. upravljanja z umetnostjo, ki je v tujini izjemno razvito in pomembno področje, ki se dotika tudi področja občinstev oz. odjemalcev kulturnih storitev, medtem ko je v Sloveniji še v povojih. Ker pa je opera in z njo vred tudi operna publika na Slovenskem tudi del prepoznavnega obraza kulturne dediščine Republike Slovenije, ta raziskava prispeva k ohranjanju in promoviranju kulturne dediščine Republike Slovenije.

ANG

The results which will be appropriately presented in public in the near future, should be taken as knowledge support for organising and reflecting identity policies in Slovenia in the field of cultural and social development, here the cultural policy is particularly in mind; the cultural policy should be in Slovenia even more differentiated and should follow successful models and good practices established abroad. Also, our findings based on historical analysis as well as ethnographic experiences should be useful material for cultural management, art directors, opera programs' projection, and for other planners and producers of cultural offers and services of Slovenian cultural institutions. By comparing past (historical analysis of repertoires) and present (carrying out anthropological fieldwork) perspectives and situations, the research provides results which should be influential for the development and for the recognition of the relevance of the socio-economic aspect of opera art producing. The research could be therefore also of great help in developing the so-called art management, which is very developed and recognised domain abroad and also importantly related to the domain of audiences and consumers of cultural goods, whereas in Slovenia art and opera audience management are still in their infancy. As opera and its audience in Slovenia are no doubt a recognised facet of the cultural heritage of the Republic of Slovenia, the author of this project cherishes a legitimate hope that the research contributes to the preservation and the promotion of the cultural heritage of the Republic of Slovenia too.

9. Samo za aplikativne projekte!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri aplikativnem projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj	
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin
	Zastavljen cilj ☐ DA ☐ NE
	Rezultat <input type="text"/>
	Uporaba rezultatov <input type="text"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj
	Zastavljen cilj ☐ DA ☐ NE
	Rezultat <input type="text"/>

	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.24	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanju naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta

	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

Komentar

--

10. Samo za aplikativne projekte!

Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visoko-šolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov					

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta

		☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete					
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj					
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva					
G.09.	Drugo:					

Komentar

--

11. Pomen raziskovanja za sofinancerje, navedene v 2. točki¹⁰

1.	Sofinancer		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		
	Komentar		
Ocena			
2.	Sofinancer		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
	1.		
	2.		
	3.		
	4.		
	5.		
	Komentar		
Ocena			
3.	Sofinancer		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
1.			

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta

		2.	
		3.	
		4.	
		5.	
	Komentar		
	Ocena		

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja, za objavo 6., 7. in 8. točke na spletni strani <http://sicris.izum.si/> ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki

Podpisi:

Vlado Kotnik	in/ali	
podpis vodje raziskovalnega projekta		zastopnik oz. pooblaščen oseba RO

Kraj in datum:

Koper

15.4.2009

Oznaka poročila: ARRS_ZV_RPROJ_ZP_2008/27

¹ Samo za aplikativne projekte. [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja ter rezultate in učinke raziskovalnega projekta. Največ 18.000 znakov vključno s presledki (približno tri strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Samo v primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite največ pet najpomembnejših znanstvenih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, navedite, kje je objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>.

PRIMER (v slovenskem jeziku):

Naslov: Regulacija delovanja beta-2 integrinskih receptorjev s katepsinom X;

Opis: Cisteinske proteaze imajo pomembno vlogo pri nastanku in napredovanju raka. Zadnje študije kažejo njihovo povezanost s procesi celičnega signaliziranja in imunskega odziva. V tem znanstvenem članku smo prvi dokazali... (največ 600 znakov vključno s presledki)

Objavljeno v: OBERMAJER, N., PREMŽL, A., ZAVAŠNIK-BERGANT, T., TURK, B., KOS, J.. Carboxypeptidase cathepsin X mediates $\beta 2$ - integrin dependent adhesion of differentiated U-937 cells. Exp. Cell Res., 2006, 312, 2515-2527, JCR

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta

IF (2005): 4.148

Tipologija: 1.01 - Izvirni znanstveni članek

COBISS.SI-ID: 1920113 [Nazaj](#)

⁶ Navedite največ pet najpomembnejših družbeno-ekonomsko relevantnih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki), izberite ustrezen rezultat, ki je v Šifrantu raziskovalnih rezultatov in učinkov (Glej: <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/sif-razisk-rezult.asp>), navedite, kje je rezultat objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote.

Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>. [Nazaj](#)

⁷ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

⁸ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

⁹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

¹⁰ Rubrike izpolnite/prepišite skladno z obrazcem "Izjava sofinancerja" (<http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>), ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-ZV-RPROJ-ZP/2008 v1.00